

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 416-1912)

Originalt emne

Børn

Børn/Børnebespisning

Uddrag fra byrådsmødet den 28. november 1912 - side 3

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 416-1912)

Regnskab for 1912 fra Komiteen for Børnebespisning i Skolerne samt Andragende om Bevilling af indtil 12000 Kr. for det kommende Aar.

Dagmar Petersen ønskede at spørge Komiteen, om det var Meningen, at Farsen til Maden skulde købes fra den statsanerkendte og kontrollerede Pølsefabrik.

Jul. Andersen oplyste, at Bekendtgørelsen lød derpaa, og at der ikke kunde være Tale om at tage Farsen fra anden end en kontrolleret Virksomhed.

Simonsen skulde indrømme, at der i Bekendtgørelsen forlangtes statskontrollerede Varer; antagelig mentes der hermed Varer fra Kommunens Pølsefabrik, hvilket vilde være det retfærdigste, da alle Slagtere saa kunde komme i Betragtning. Det vilde interessere Taleren meget at faa fastslaaet, at Leverancen til Børnebespisningen skulde foregaa under samme Former som Leverancerne til Byens andre Institutioner, til hvilke der efter Byraadets Vedtagelse kun maatte leveres Varer fra Kommunens egen Pølsefabrik. Taleren vilde derfor haabe, at Byraadet som Betingelse for Bevillingen vilde fastslaa, at dette var Meningen med Udtrykket "statsanerkendt".

Olesen havde i Komiteen altid holdt paa, at Farsen skulde være fra Kommunens egen Pølsefabrik. Han vidste godt, at der gjorde sig Bestræbelser gældende for at faa

Leverancen af Fars over til private Slagtere; men dette vilde jo ikke være stemmende med Byraadets Vedtagelse om at støtte Kommunens Pølsefabrik. I Fjor var Farsen ogsaa tilvirket i denne. Taleren beklagede, at han ikke havde været til Stede i Komiteen, da den paagældende Annonce blev lavet, idet han ikke havde kunnet tiltræde denne. Det blev sagt, at man sidste Aar havde sparet 3000 Kr. ved kun at give 1 Ret Mad i Stedet for som tidligere 2. Det var blevet fremhævet, at man skulde spare, og Retternes Antal var altsaa blevet indskrænket. Taleren havde da været ene i Komiteen om at fastholde, at Børnene skulde have 2 Retter Mad, men var blevet overstemt af Overlærerne og de øvrige Komitemedlemmer. Det viste sig iøvrigt nu, at Besparelsen hovedsagelig skyldtes, at færre Børn havde deltaget i Spisningen. Indskrænkningen havde altsaa ikke været nogen egentlig Besparelse, og det blev da ogsaa paastaaet, at der kun var en ganske ringe Forskel paa Udgiften, enten der blev givet 1 eller 2 Retter. For Resten fandt Taleren det urigtigt, at det skulde være Overlærerne, der var de bestemmende, naar det var Byraadet, der bevilgede Pengene. Naar Overlærernes Bestræbelser tilmed syntes kun at gaa ud paa at indskrænke Besisningen, maatte man hellere se at faa dem bort fra Komiteen ved næste Valg til denne.

Mikael Johansen bemærkede til Fru Dagmar Petersen, at ingen i Byraadet kunde svare paa Komiteens Vegne. Da der var 2 statsanerkendte Pølsefabrikker her i Byen, idet Hasles Pølsefabrik nu ogsaa var statsanerkendt, var Annoncen vel affattet, som den var. Det kunde være godt nok, at man skulde støtte den kommunale Pølsefabrik, men man maatte dog ikke gøre dette paa Bekostning af de næringsdrivende Borgere. Den Indskrænkning i Retternes Antal, som havde fundet Sted sidste Vinter, var ikke af større Omfang, idet det kun var 1 eller 2 Gange om Ugen, at der kun blev givet 1 Ret. Naar der blev givet Suppe, fik Børnene ogsaa Kød med, saa det var i Virkeligheden 2 Retter, og naar der blev givet Frikadeller og stuvede Kartofler og nok deraf, kunde Børnene nok spise sig mætte af denne Ret. At der sidste Aar havde været færre Børn til Besisningen, skyldtes efter Sigende, at nogle ikke vilde være med, naar de kun skulde have 1 Ret.

Møller mente at erindre, at der tidligere kun var blevet bevilget 10000 Kr., og syntes, det var vel meget, naar Komiteen nu ønskede dette Beløb forhøjet med 20 %.

Formanden mente, at Spørgsmaalet om Bevillingens Størrelse maatte overvejes af Budgetudvalget.

Møller henstillede til Budgetudvalget at faa Beløbet nedsat til 10000 Kr., da det ikke kunde

forudsættes, at Skatteforhøjelsen blev saa meget stor. Det vilde sikkert være uheldigt at skubbe Overlærerne ud af Komiteen, da de utvivlsomt havde det største Kendskab til, hvilke Børn der trængte til at faa Mad. Taleren syntes, at 1 god Ret var bedre end 2 daarlige Retter, og mente, at Børnene nok kunde være tjent med 1 god Ret.

Simonsen bemærkede, at det af Hr. Mikael Johansens Udtalelse havde vist sig, at Fru Dagmar Petersen havde været inde paa den rigtige Vej med sin Forespørgsel. Det var ret mærkeligt at høre, at et Byraadsmedlem, der dog skulde varetage Kommunens Aktiver, modarbejdede den Institution, der her var Tale om. Ingen tænkte paa at forbigaa Slagterne, men naar man, som det syntes, vilde til at benytte en enkelt Mand, saa var man ude paa Veje, som et Byraadsmedlem, der havde Pligt til at varetage Kommunens Tarv, ikke ret vel kunde følge. Alle Slagtere havde Adgang til den kommunale Pølsefabrik, og kun ved at forlange Farsen tilvirket i den, vilde man stille dem alle lige. Under de foreliggende Forhold vilde Taleren henstille til Byraadets Flertal at forlange et klart Forslag fra Komiteen, inden Pengene blev bevilget. Komiteen syntes i det hele taget at blive noget egenmægtig. Til Hr. Møller bemærkede Taleren, at der selvfølgelig ikke var Tale om 2 Retter daarlig Mad, og at Børnene kun fik Middagsmad hver anden Dag. Taleren troede ikke, at Overlærerne havde den Indsigt i Børnenes sociale Forhold, som man gerne vilde give det Udseende af. Det var Klasselærerne, der havde Kendskab til Børnene. Derom havde Overlærerne ikke Begreb, saa de kunde ikke dømme om, hvem der burde spise. Derimod burde de maaske tage sig mere alvorligt af deres Gerning. Taleren vidste nok, at der skulde en Komite til, men andre Steder var man dog kommet uden om den Side af Sagen, og det kunde man vel ogsaa her. Det private Bidrag var saare lille, og i Virkeligheden var det ogsaa ret uforstaaeligt, at nogen vilde yde noget Bidrag, da Børnene fik lige megen Mad, enten der blev givet private Bidrag eller ej. Byraadets Flertal var enigt om, at de sultne Børn skulde have Mad om Vinteren, og naar der blev bevilget indtil 12000 Kr. i dette Øjemed, skulde Komiteen ikke beklippe Summen.

Olesen fandt det meget snedigt af Hr. Mikael Johansen at fremhæve, at der havde været færre Børn, fordi der kun blev givet 1 Ret Mad. Denne Paastand skyldte Hr. Johansen dog Bevis for. At der havde været færre Børn til Bispisningen skyldtes flere Grunde, blandt andet, at der var blevet sigtet noget mere end tidligere, saaledes at der vistnok ogsaa var blevet nægtet Børn, der godt kunde trænge, Adgang til Bispisningen. Hr. Mikael Johansen havde vist ikke ofte overværet Bispisningen, for saa vilde han sikkert have faaet et andet Syn paa Sagen. Taleren troede ikke meget paa Statskontrollen og mente, at man fik den

bedste Sikkerhed ved at købe Varer, der var fabrikerede under Kommunens egen Kontrol.

Dagmar Petersen vilde bede de medfølgende Mennesker i Byraadet stemme for, at Kødet skulde leveres fra Kommunens egen Pølsefabrik. Byraadet skulde ikke være med til af Kommunens Penge at berige en enkelt Mand. Det bedrøvede Taleren, at Hr. Møller kun vilde give Børnene 1 Ret, da de dog kun blev bispist enkelte Dage af Ugen. Det burde være saaledes, at ethvert Barn, der meldte sig som sulten, skulde have Mad. Taleren henstillede til Komiteen at indføre en saadan Ordning.

Mousten skulde ikke benægte, at enkelte, der havde søgt, maaske havde faaet Andragendet nægtet. Ved den Skole, Taleren arbejdede, var dette dog kun sket rent undtagelsesvis. Hovedsagen var, at Børnene fik god og rigelig Mad. Da Retternes Antal i Fjor var blevet indskrænket, havde Taleren ventet, at Tiden var blevet forlænget. Iøvrigt var det sikkert mest praktisk af Hensyn til Arbejdet med Madens Tilberedning at give 2 Retter.

Mikael Johansen skulde gerne indrømme, at det var Byraadets Pligt at varetage de kommunale Institutioners Interesser, men de kunde varetages paa saa mange Maader, og Taleren kunde i hvert Fald ikke anerkende den Pligt, som Hr. Simonsen vilde lægge paa ham, da han aldrig vilde være med til at fremme Kommunesocialismen. Det var ganske rigtigt, at alle Slagtere havde Adgang til den kommunale Pølsefabrik, men de kunde blot ikke alle faa Plads derude, saa vilde man have Varerne tilberedt der, maatte man udvide Fabrikken, saa alle Slagterne kunde faa Plads. Den Mad, Børnene fik i Skolerne, var sikkert udmærket; Taleren havde ofte som Barn maattet nøjes med meget mindre. Overlærerne havde gjort et stort og godt Arbejde i denne Sag, saa der var ingen Anledning til nu at overfalde dem.

Møller havde det gjort ondt at høre, at man mente, at Børnene ikke skulde kunne blive mæt af 1 Ret Mad. Det kunde Taleren udmærket, og han troede ogsaa, at Børnene kunde det. I Stedet for at give 2 Retter vilde det sikkert være bedre at udvide Tiden. Naar Hr. Simonsen mente, at det ikke var at varetage Kommunens Interesser at tage Varerne andet Steds fra end den kommunale Pølsefabrik, vilde Taleren gerne vide, om det var i Kommunens Interesse at anbefale de private ikke at give noget Bidrag til Børnebespisningen. Efter Talerens Mening var sikkert mere i Kommunens Interesse at bede de private give saa meget som muligt. Overlærerne varetog utvivlsomt Skolernes Interesse efter deres bedste Overbevisning.

Olesen bemærkede overfor Hr. Mikael Johansen, at ingen havde sagt noget om, at Maden

ikke var god; tværtimod, Maden var meget ordentlig. I Fjor havde en af Overlærerne foreslaaet, at Børnene kun skulde have Ris til Suppen, saaledes at Kødets kunde anvendes til Lobescoves næste Dag, og vedkommende havde motiveret det med, at Japanerne, som var saa tapre, hovedsagelig levede af Ris.

Mikael Johansen spurgte, hvilken Overlærer det var.

Olesen skulde, naar det blev forlangt af ham, gerne oplyse, at vedkommende Overlærer var Hr. Kofoed Jensen.

Regnskabet toges til Efterretning. Med Hensyn til Bevillingen henvistes Sagen til Budgetbehandlingen.

